

(& infra.) Edicto Cæsaris & pagani Dominus obtemperaturus occurrit, & Decreto beati Petri, Decreto Principis Christiani, seruus adhuc aliquis irreuerenter obstitit.] Vides quomodo & Petro & Imperatori honorem acceptum Metropolitanani referat: non tamen eodem modo intellige, sed Imperatori, quia, vt dixi, aut Rauennam Metropolim ciuilem fecerat, aut quia Petri, id est Romanæ sedis decretum suo edicto confirmarat. Vnde fit, vt sapius in Registro Gregorij magni, Rauennates Episcopi ab Apostolica sede, tum pallium, tum alia priuilegia se accepisse profiteantur, ac inter eos Ioannes, cuius verba * sunt: [Quia ergo vniuersa priuilegia, quæ sanctæ Rauennati Ecclesiæ à prædecessoribus vestris indulta sunt, pro maiori satisfactione subieci ea in scriniis venerabilibus, secundum consecrationis decessorum meorum tempora, fidem nihilominus reperientes, nunc verò in Dei & in vestra est potestate, quicquid veritate cognita fieri iusseritis.]

a Greg. lib. 2. Indict.
11 epist. 55.

Aquileia ciuitas Venetiæ caput extitit, inquit Paulus ^b Diaconus. XII. Illam tamen Strabo ^c describens extra Venetiæ fines ponit. [Hæc, inquit, Aquileia Metropolis. maximè sinus Adriatici intimo in continentem recessui appropinquans, à Romanis condita est munitionis loco, contra habitantes supra barbaros. Extra fines Venetorum sita est: pro limite est fluuius ab Alpibus delapsus, qui aduersus nauigari potest, & cccc stadiis ad Noreiam urbem, apud quam Cneus Carbo inani conatu cum Cimbris conflixit.] Equiparatur Mediolano, in Notitia ^d Græca quam vult sub Constantio factam doctissimus Gotofredus, & quæ sic habet. [Italiae porro ciuitates & aliæ claræ sunt, puta Aquileia & Mediolanum.] Ac Vopiscus ^e eiusdem temporis scriptor Aquileienses & Mediolanenses tanquàm præcipuos Italiae populos iungit, pluresque Metropoles designans, ac de Epistolis à Romano Senatu scriptis post Taciti Imperatoris electionem loquens, Aquileiam inter vrbes ad quas scripsit Senatus recenset. [Senatus, inquit, amplissimus curiæ Carthaginensi, &c. Senatus amplissimus Curia Treuiorum. Eodem modo scriptum est Antiochenis, Aquileiensibus, Mediolanensibus, Alexandrinis, Thessalonicensibus, Corinthijs & Atheniensibus.] Sed quid ^f Ausonium commemorem? qui clavis urbibus locum assignans septimum Mediolano & nonum dat Aquileiæ his versibus.

XII.
AQUILEIA ME-
TROPOLIS.
b Paulus Diaconus
lib. 2. c. 24.
c Strabo lib. 5.

d Not. græca, c. 45.
Tis Italias 3 2
ἀλλὰ πόλεις εἰς
ἐπὶ τῆς, οὐτὶς κα-
λῶνται, Ἀκουί-
λεια καὶ Μεδιολάνον.
e Vopisc. in vita
Floriani.

f Auson. in clavis
urbibus.

*Non erat iste locus, merito tamen aucta recenti,
Nona inter claras Aquileia cieberis vrbes.*

Iam vero si in ordine ciuili celebris ad hoc vsque tempus fuit, quo primum à Gothis, & deinde à Longobardis Iustiniano imperante magna ex parte diruta est, non minoris nominis in Ecclesiastico fuit, cum Metropolis extiterit Venetiæ & Istriæ. Vnde mirum esse non debet, si ante D. Ambrosium Valerianus huius Episcopus in Concilio Aquileiensi nominetur. Hanc saltem Metropolim fuisse tempore Leonis Papæ ex hoc conijci potest, quod Aquileiensis Episcopus, pluresque ex Venetia & Istria inter eos non reperiantur, qui epistolæ synodicae Eusebij Mediolanensis ad hunc magnum Papam subscripserunt. Nec futilis sane est coniectura, cum idem ex ipsiusmet Leonis Epistola ad Nicetam Aquileiensem dignoscatur; in qua, postquam varia de fæminis quæ captis viris nubebant, & de baptismo hæreticorum edocuit, huic præcipit, vt comprouinciales suos Episcopos huius doctrinæ participes faciat, quod quidem Metropolitanani munus esse, in